

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând demersul depus de Buliga Dumitru cu privire la strămutare cauzei civile de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de același grad,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Buliga Dumitru împotriva Panov Ana, Marina Anton cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, obligarea dezmințirii informației răspândite, repararea prejudiciului moral și material,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2019, Buliga Dumitru s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva Panov Ana și Anton Marina cu privire la constatarea încălcării dreptului la respectarea onoarei, demnității și reparației profesionale prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte și judecățile de valoare fără substrat factologic suficient, comise la 29 noiembrie 2018, în afara procesului judiciar, în incinta Curții de Apel Chișinău, în prezenta mai multor persoane, constatarea relatărilor false ca fiind defăimătoare, obligarea la dezmințirea informației defăimătoare, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a hotărârii, prin aceeași modalitate sau prin orice alt mijloc, care ar face cunoscută dezmințirea persoanelor cărora a fost răspândită informația defăimătoare, ca mijloc adecvat fiind obligarea pârâtelor să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau într-un alt mijloc de informare cu acoperire națională un articol cu dezmințirea informației defăimătoare și să prezinte scuzele publice în modul următor: "Eu, Marina Anton dezmint declarațiile făcute public în adresa Dumitru Buliga la data de 29.11.2018, în afara procesului judiciar, în incinta Curții de Apel Chișinău, pe adresa mun. Chișinău str. Teilor 4 și precizez că declarațiile mele despre pretinsul comportament necorespunzător al avocatului Buliga Dumitru în incinta instanței, sunt relatări false cu privire la fapte și judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, motive pentru care, exprim scuze publice lui Dumitru Buliga pentru aceste declarații false și intenționat defăimătoare", "Eu, Ana Panov dezmint declarațiile făcute public în adresa lui Dumitru Buliga la data de 29.11.2018, în afara procesului judiciar, în incinta Curții de Apel Chișinău, pe adresa mun. Chișinău str. Teilor 4 și precizez că declarațiile mele despre pretinsul comportam necorespunzător al avocatului Buliga Dumitru în incinta instanței, sunt relatări false cu privire la fapte și judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, motive pentru care, exprim scuze publice lui Dumitru Buliga pentru aceste

declarații false și intenționat defăimătoare”, repararea prejudiciului material în mărime de 2500 lei și cel moral în mărime de 5000 lei de fiecare pârât și încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 700 lei și cheltuielile pentru obținerea informației de la ASP în mărime de 311,20 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 decembrie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Buliga Dumitru împotriva Panov Ana, Marina Anton cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, obligarea dezmințirii informației răspândite, repararea prejudiciului moral și material, ca întemeiată.

S-a constatat încălcarea de către pârâta Marina Anton a dreptului reclamantului la reputația profesională prin răspândirea la 29 noiembrie 2018, a relatărilor defăimătoare, în afara procesului judiciar, în incinta Curții de Apel Chișinău, str. Teilor, 4.

S-a încasat de la Marina Anton în contul lui Buliga Dumitru suma de 100 lei (o sută lei) cu titlul de taxă de stat.

În rest cererea de chemare în judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

La 13 ianuarie 2022, Anton Marina a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 decembrie 2021, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe, și emiterea unei încheierii de încetare a procesului.

La 18 ianuarie 2022, Panov Ana a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 decembrie 2021, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe, și emiterea unei încheierii de încetare a procesului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2022, s-a acceptat spre examinare cererile de apel depuse de Marina Anton și Panov Ana și s-a intentat procedura de apel, fiind stabilită ședința de judecată pentru data de 28 septembrie 2022, ora 14⁰⁰.

La 28 septembrie 2022, Buliga Dumitru a solicitat strămutarea cauzei, într-o altă instanță egală în grad.

Drept motiv, a indicat că în prezenta cauză civilă apelantele dețin funcția de judecător în cadrul Curții de Apel Chișinău, iar în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, există temei de strămutare a cauzei într-o altă instanță egală în grad.

Strămutarea cauzei într-o altă instanță egală în grad este necesară, deoarece apelantele activează în instanța care îi revine competența examinării cererilor de apel, iar examinarea cauzei de către aceeași instanță ar putea trezi dubii de imparțialitate.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele expuse, Colegiul consideră necesar de a admite demersul depus de Buliga Dumitru cu privire la strămutarea cauzei civile din următoarele considerente.

Art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, reglementează că instanța strămută cauza la o altă instanță dacă substituirea judecătorilor săi devine imposibilă, există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

În corespundere cu prevederilor art.43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f), și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, la caz strămutarea cauzei civile la o altă instanță de același nivel este întemeiată.

Or, potrivit art.20 alin.(1) din Constituție orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

În ceea ce privește strămutarea, în jurisprudența sa, Colegiul a stabilit că aceasta este un incident procedural cu privire la instanța sesizată, care urmărește asigurarea unor condiții optime pentru desfășurarea activității de judecată, înlăturând orice suspiciune legată de părtinirea și lipsa de obiectivitate în soluționarea cauzelor deduse judecării.

Ca atare, pronunțarea asupra cererii de strămutare nu implică judecarea aspectelor ce privesc fondul cauzei, astfel încât, în vederea împiedicării tergiversării soluționării aspectelor ce privesc drepturile și obligațiile ce rezultă din raporturile juridice deduse judecării.

Astfel, hotărârea asupra strămutării rezolvă un incident procedural cu privire la instanța sesizată, iar nu fondul cauzei.

Faptele asupra cărora este chemată să se pronunțe instanța competentă să judece cererea de strămutare nu țin de pricina însăși, ci de asigurarea condițiilor pe care le implică art. 43 din Codul de procedură civilă, respectiv nepărtinirea și obiectivitatea în soluționarea pricinii.

Strămutarea se definește ca fiind acea instituție procesuală prin care o instanță competentă potrivit regulilor generale de competență va fi desesizată de judecarea unei cauze în favoarea unei alte instanțe de același grad, pentru motive care pun la îndoială imparțialitatea.

Totodată, Colegiul a reținut că strămutarea reprezintă un remediu excepțional pentru situații în care deplina imparțialitate - îndeosebi în componenta sa obiectivă, respectiv aparența de imparțialitate în ochii unui observator obiectiv și rezonabil, iar nu insinuant și tendențios - a instanței, în întregul său, nu poate fi asigurată.

Așadar, Colegiul apreciază că strămutarea reprezintă unul dintre mijloacele procesuale care contribuie la asigurarea caracterului efectiv al imparțialității judecătorilor, garanție instituțională a dreptului la un proces echitabil.

De altfel, Colegiul a reținut că un element esențial al dreptului la un proces echitabil îl constituie independența și imparțialitatea instanței, aceasta din urmă definindu-se, de regulă, prin lipsa oricărei prejudecăți sau atitudini părtinitoare.

Cu privire la imparțialitatea obiectivă, analizând dispozițiile procesual civile referitoare la temeiurile strămutării, Colegiul a constatat că, în unele cazuri, există elemente obiective care conduc în mod întemeiat la îndoieli cu privire la imparțialitatea instanței.

La caz, Anton Marina și Panov Ana sunt judecători în cadrul Curții de Apel Chișinău, iar în prezentul litigiu au calitatea procesuală de pârâte-apelante și tot Curtea de Apel Chișinău este instanța competentă în examinarea apelurilor declarate de Anton Marina și Panov Ana împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 decembrie 2021.

Astfel, Colegiul a constatat că strămutarea la altă instanță judecătorească de același grad va fi suficientă pentru a înlătura motivele de bănuială legitimă care au stat la baza măsurii strămutării.

În acest context, Colegiul observă că, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, imparțialitatea magistratului poate fi apreciată într-un sens dublu: din perspectiva unui demers subiectiv - imparțialitatea subiectivă și din perspectiva unui demers obiectiv - imparțialitatea obiectivă.

Curtea a reținut că demersul subiectiv tinde a determina convingerea personală a unui judecător într-o cauză anume, ceea ce semnifică așa numita imparțialitate subiectivă, iar demersul obiectiv are scopul de a determina dacă există garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa, ceea ce semnifică așa-numita imparțialitate obiectivă.

Astfel, Colegiul prin prisma art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care statuează expres că, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f), și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs, consideră necesar de a strămuta prezenta cauză spre examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Cahul, ca instanță de judecată egală în grad.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. f) și alin. (4), art. 269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite demersul depus de Buliga Dumitru privind strămutare a cauzei civile, într-o altă instanță egală în grad.

Cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Buliga Dumitru împotriva Panov Ana, Marina Anton cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, obligarea dezmințirii informației răspândite, repararea prejudiciului moral și material, se strămută spre examinare la Curtea de Apel Cahul.

Încheierea nu se supune nici unei cai de atac.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

Victor Burduh